

Син сазыңны уйнадың (музыкаль кичә)

Улем килер, өзәр соңғы қылым...
Ул да яңар сезгә жыр булып.

H.Исәнбәт.

Кичәне уздырганда, Нәкый ага Исәнбәт жырларын ("Син сазыңны уйнадың", "Ай былбылым", "Көймә килә") үз репертуарына керткән, "Ай былбылым" жырын "визитка"сы дип санаган һәм бүгенге көнгә кадәр аларны халыкка житкерүче, Татарстан Республикасының Муса Жәлил исемендәге премиясе лауреаты "Саз" халык жыр ансамбленең язмаларын кулланырга тәкъдим итәбез.

Кичә "Син сазыңны уйнадың" жырын тыңлап ачыла. Кичәнең беренче бүлегендә Н.Исәнбәт тормышында һәм ижат юлында жырның, монның урыны турында әңгәмә үткәрелә. Жырга, монга багышланган шигырьләре уқыла. Мәсәлән, "Йөрәк кыллары", "Монлы көй", "Көзге курайлар" һ.б.

Йөрәк кыллары

Һәр йөрәкнең чиртеп үз кылларын,
Язмыш сыза гомер юлларын;
Аның биргән йөрәк кылларында
Тынмый уйный минем кулларым.

Үтәр гомерем шулай жыр-моң булып,
Уйнар күңлем һаман кыл булып;
Үлем килер, өзәр соңғы қылым...
Ул да яңрап сезгә жыр булып...

Исәнбәт Н. Эсәрләр. 4 томда. 1 том: Шигырьләр, поэмалар, драматик поэмалар.- Казан: Татар. кит. нәшр.1989.- Б.116.

Кичәнең икенче өлешендә Н.Исәнбәтнең жырлары һәм хатын-кыз гүзәллегенә багышланган, мәхәббәт хакында язылган шигырьләр һәм әсәрләрдән өзекләр башкарыла. "Жырла, татар кызы" шигыре укула.

Жырла, татар кызы

Жырла, татар кызы, жырларыңы,
Монга батсын Идел буйлары!
Уйнат сазларыңы, қылларыңы,
Яңгырасын татар моннары!

Кемнәр сине мәңге тоткын иткән,
Нидән күз яшьләрең түгелгән?
Нидән кыз балалар яшьли үлгән?
Нидән алар тереләй күмелгән?

Жырла, татар кызы, су өстенدә,
Кабан күле тынсын, тыңласын!
Су анасы чыксын күл өстенә,
Моннарыңы ишетеп еласын!

Инрәт зар-моннарын, гармуннарын,
Тибрәт сазның нечкә қылларын,
Тибрәт монлы көйгә күл өсләрен,
Жир тыңласын халык жырларын!

Исәнбәт Н. Эсәрләр. 4 томда. 1 том: Шигырьләр, поэмалар, драматик поэмалар.- Казан: Татар. кит. нәшр. 1989.- Б.40.

Н.Исәнбәт тарафыннан иҗат ителеп, байтагы халык жырларына әйләнгән жырлардан: "Сусылу", "Тугай жыры", "Суанасы жыры", "Эңгер жыры", "Уракчы кыз", "Син сазыңы уйнадың", "Туган ил турында жыр", "Сабан түе", "Ай былбылым", "Бормалы су", "Көймә килә", "Парашютчы кызлар жыры", "Яшьлегем" h.б.

Кичә "Ай былбылым" жырын тыңлап тәмамлана.

Н. Исәнбәт иҗаты урта мәктәп программасына кергән. Шуны иска алыш, жыентыкка күренекле әдип һәм галимнәң тормыш юлына һәм иҗатына багышланган әдәби кичә һәм әдәби-музыкаль уен көртәлде. Ул чараларның сценариең язганды Балтач районы Пыжмарә мәктәбе укутучы-методисты Тәскирә Мостафина ("Хөрмәтле ил агасы" // Мәгариф.- 1993.- №5.- Б. 19-21) һәм Теләче районы Иске Жәри урта мәктәбе укутучысы Венера Шәфикъ кызы Сахапованың ("Сандығы тирән, хәзинәсе бай" // Мәгариф.- 1994.- №4.- Б.22-23.) язмалары кулланылды.